Nouelle Joā. Andree

Bononienſis Juris vtriuſqȝ Doctoris eminentiſſimi In quartū ⁊ quintum volumen Decretaliū. que a noīe Genetricis et genite appellātur. Cū elegantiſſimis ad ditionibus in margine collocatis nouiter elucubratis.

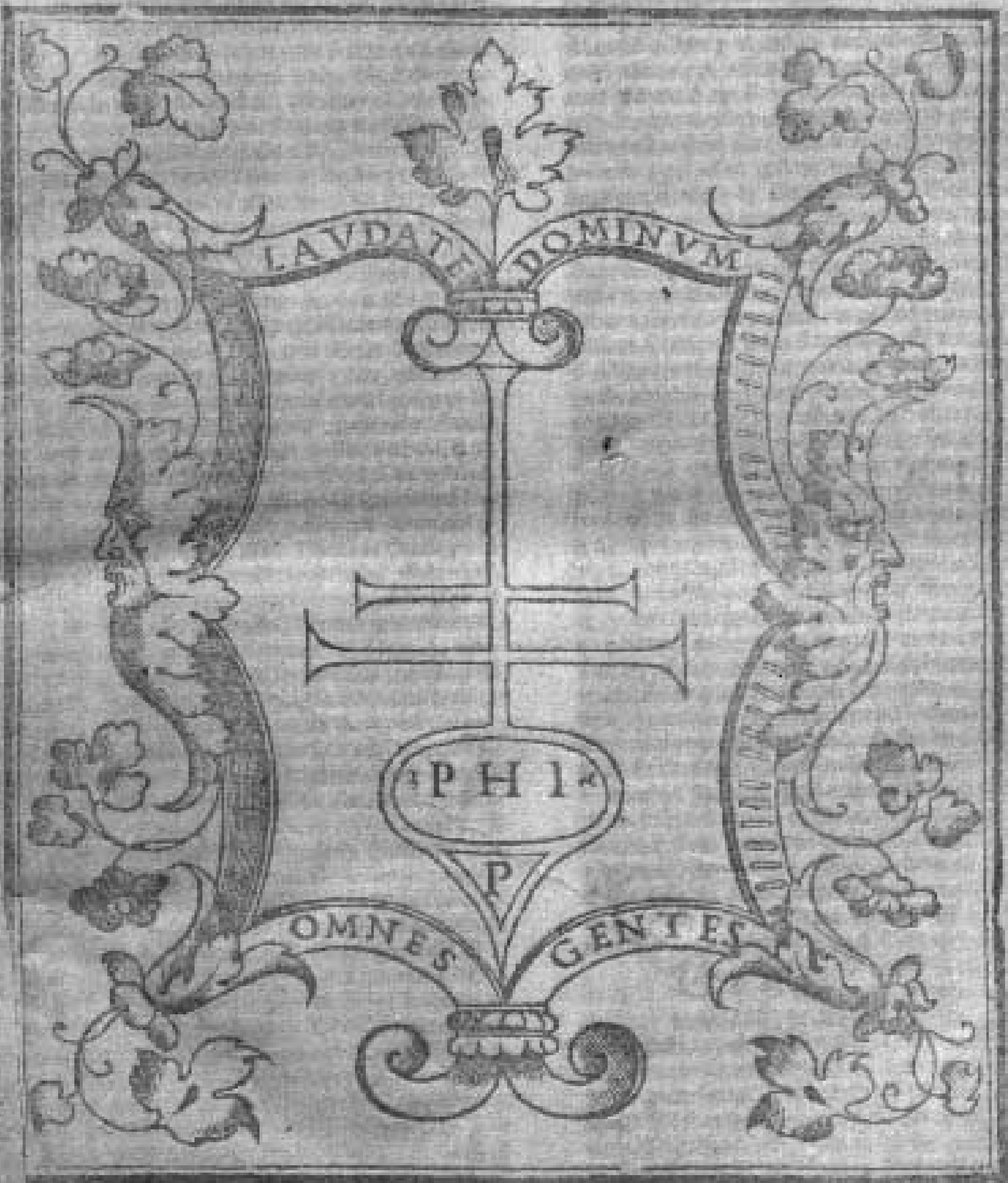

M D XXIII

¶ Incipit liber quartus de Sponſalibus. Rubrica.

¶ Poſtꝙ ſatis tractauimus ea que ſpectāt ad clericos. ad ea
que ſpectāt ad laycos ſtilum vertamus. Goſ. mām huius libri ꝛ
tituli ꝓſequitur. Gratianus a. xxvii. cā. vſqꝫ ad finem cārū. inter-
poſito tractatu de pnīa. Ad rubricam hāc ſpālius facit. xxvii. q.
ii. in princi. xxxi. q. ii. ꝛ. iii. ꝛ. xxxii. q. i. ꝛ. q. ii. ꝛ. q. iii. per totum.
Reperit rubrica i. vi. ꝛ cle. Huius libri mā eſt ꝯnexa. eſt libris fa-
cit ad titulū de ſūma trinitate. firmiter. in fi. de byga. debitū. de
tranſac. c. fi. de rapto. c. pe. ꝛ vlt. ꝛ li. vi. ꝺ penis. c. vlt. ꝛ. ii. ꝛ. iii.
Rā. de iudi. diſpendioſam. in clemen. ꝛ Inno. ꝺ voluit inſtrue-
re qd eſſet matrimoniū vn̄ dicatur. quo ꝯbaſ. vbi fuerit inſtitu-
tum que ſint cāe inſtōnis. ꝛ que ſint eius bona ꝛ que ipſius ipe-
dimēta. ꝛ hec nō ꝓſequor. que plene in ſūmula huius libri tra-
ctata. hec aūt glo. Inno. cōīter hr̄. ꝛ. c. iuuenis.

E francia.

Caſus. Matrimo-
nium ꝯſenſu contra-
hitur lꝫ ſolēnitates vel cōſuetudines patrie
nō ſeruentur. ꝛ duo facit. pmo ponit caſuꝫ
ſcdo diffinit. ſcda ibi diffiniuit. Iterū pma
ſubdiuiditur. pmo ponit ꝯtrm ꝛ eius mo-
dum. ſcdo ſepatiōnē ꝛ eius cāꝫ. ii. ibi. rep.
Hoſt. vero ſūmando decre. ſic dicebat. Mulier eſt lege ſaxo-
num ducta. auctoritate eiuſdem legis eſt relicta. ꝛ alia ſup indu-
cta ſm legē euangelii. ſcda eſt abiicienda. ꝛ pma reducenda. Et
dixit Hoſt. ꝙ iſta Francia eſt quedā terra in alamania ꝓpe ſaxo-
niā. Vxorē. eſt ergo matrimoniū cū alienigena. nō obſtat ſcdm
Fran. xxviii. q. i. caue. ꝙ ibi loquitur ꝺ alienigena nō patrie ſed fi-
dei. Legibus. aliās enī ſolēnitates hn̄t ſaxones quā Frāci. que
tn̄ non ſunt de ſubſtantia lꝫ ſit peccatuꝫ illa obmittere. xxx. q. v.
nſtates. vbi de hoc. ꝛ. c. femine. ſm Inno. Et dicit Ala. ꝛ Goſ.
ꝙ eſt peccatū mortale obmittere illas p quas incerta relinquitur
eccleſia de ꝯtrū. Idē Vinc. qui et ꝺ no. ꝙ ſi aliqua ꝯbit coram
duobus teſtibus. petere poterit publicationē ipſorꝫ. alle. ꝺ teſti.
ſignificauit. ꝛ. c. albricus. Saxones. qui dimittunt vxores vt di-
cam. ꝛ. ſm Hoſt. Frāci. qui viuūt. l. romana ꝛ canonica. Cauſa
tus. i. in cām dicit vel occaſionem inuenit. de hoc verbo. i. q. iii.
audiuimus. in vlt. glo. ꝛ eſt idē verbum ſm Hoſt. ff. de inſti. ac.
ſi pupillus. ꝺ. de quo palā. ibi. nullus cāri poſſit ignorantiā ſta-
tus. Lege. que forte erat de ſupponēdo pallio tpe ꝯtrus. vel ꝙ
parētes ſponſe aliqd donēt ſpōſo. Abb. Dicit hic Fran. ꝙ vbi
diuerſa eſt ꝯſuetudo locorū viri ꝛ mulieris. ſeruabit ꝯſuetudo il-
lius loci vbi ꝯbitur. xi. di. illa. viii. di. que ꝯ mores. xii. d. ꝙſgo lꝫ
ſi in loco tertio vbi nulla eſſet ꝯſuetudo ꝯbetur matrimonium.
ſeruabitur ꝯſuetudo viri. qui caput ē mulieris. ꝛ. ꝺ ſingi. c. i. De-
ſponſauerāt. ꝛ ſic nō credebat ſe teneri ſeruare tale matrimoniū
Pe. Tranſgreſſor. quo enim ad ſubſtātialia mrīmonii conſue-
tudo nil potuit ſtatuere. quo ad accidētalia forte poſſꝫ. vt quo
ad dotē. ꝺ. de teſta. raynutius. Inno. Pnie. ꝛ ad hoc ꝯpellat.
ꝛ. e. ad audientiā. in fi. Hoſt. Separetur. quatenus de facto ad-
heret ei. ¶ Glo. iii. eſt. p ob. ꝛ ſoluit. ¶ In glo. i. in fi. vel dice-
bant ſibi legem datā a Carolo. ꝙ ſi diſpliceret pma nocte poſſꝫ
remitti. aliās ſurgerent ad eccleſiā benedicēdi. ſꝫ Hoſt. qui dicit
ſe hoc ab indigenis audiuiſſe. tpe quo rex. Guilielmus q fuit co-
mes Hollādie duxit filiā ducis de brunſuich. in vxorē. vel loqꝛ
de lege municipali ſm Fran. ꝛ. ¶ In gl. vl. ibi dꝛ Mat. ix. ꝛ in
fi. lꝫ hic ſi obſtaret mulieri fornicatio. ꝛ. ꝺ diuor. ſignificaſti Go.

P Reterea.

Caſus. Soluunt ſponſalia de fu-
turo ſi ſpōſi ab inuicē ſe abſoluāt.
Hoſt. ſic ſūmabat ꝓmittentes ꝯhere ſide data. mone-
di ſunt efficaciter vt ꝙ ꝓmiſerunt efficaciter debeāt adimplere.
Si ambo precīſe ꝯdicunt ꝛ cōīter diſſentiunt. dꝫ hoc eccleſia tol-
lerare. ꝛ pmo iubet moneri. ſcdo ibi. Si aūt diſſenſerunt quid iure
eſt monitioni nō parent. rōnem ꝛ ſimilitudinē vnā inducit. Cō-
ditione. expreſſa. nam tacita ſubintelligitur vt dicit. ſed ſi ſub cō-
ditione expreſſa fuiſſent ꝯtra ante conditionem nō ligarent. de
ꝯdi. ap. ſuper eo. ꝛ. c. p tuas. ſm Hoſt. Cōtingat. maxime. Ho-
ſti. Remittāt. dicit etiā diſſolutionem denotat. Tulius. l. i. de of-
ficiis. Amicitias que minus delectant. magis cenſent ſapientes
ſenſim diſſoluere. quaꝫ repēte pcidere. Poſſit. i. debeat. Tolle-
rari. qꝛ iuſtum eſt. Hoſt. ¶ Glo. ii. ſupplet. ſupplētioni. o. ꝯtrꝫ
ꝛ remittūt. ¶ Vlt. gl. ponit duas lecturas. ſ. Tā.
ꝛ Hug. ꝛ ſcdam approbat. ¶ In glo. ff. ibi. ꝺ. el.
ꝛ. ꝺ. diximus. volūtate ꝛ renunciatione diſtrahit
ſocietas ꝺ in. ꝺ. vlt. ꝙ verum ſi omnes diſſentiunt
ꝺ in. ꝺ. diximus. ¶ In fi. i. glo. ar. ꝯ. viii. di. neruī.
¶ In gl. ſ. adulteriū. in fi. xxxii. q. vi. ſi qꝺ verius.
¶ In glo. ff. p ſocio. in fi. inſti. p ſocio. ꝺ. manet.
Hoſt. ¶ In glo. vlt. ibi ad matrimoniū. lꝫ Hoſt.
dixerit opi. Tan. ſibi placere. ſed nō placere hāc:
qꝛ ſaim ſequeret idē in matrimonio. ꝙ ꝛ diſſenſu
poſſet diſſolui. pꝫ tn̄ ꝙ bonum intellectuꝫ habuit
glo. que fatetur id in matrimonio perfecto locum
nō habere. Dicebat aūt Hoſt. cum vinculum ma-
trimonii eſt ꝯtrum adeo adheret ſacramento ba-
ptiſmi ꝙ cōi diſſenſu ſolui nō poſſet. ꝛ. de diuor. ꝺ
eo. Initiatum vero hꝫ tacitas ꝯditiones. vt de quibus
iſta ſit vna. vt ſeqꝛ in glo. Cōtractuꝫ vero nullā
hꝫ conditionē. ꝛ ideo nō eſt mirum ſi id ꝙ ex taci-
ta ꝯditione dependet. illa exiſtente diſſoluit. ꝛ. de
ꝯdi. ap. ſup eo. ꝛ. c. p tuas. cū ꝺ ſit tn̄ ſpes ꝯhen-
di. qꝛ nō adhuc p vinculum radicata de facili re-
mitti pōt. ar. op. inſti. de reruꝫ diui. ꝺ. ſi tituo ali-
nam pictam. ſi. no. ꝺ. de ꝓben. c. ſi. lꝫ aūt ſpes ma-
trimonii iſto modo poſſit diſſolui. non tn̄ pōt per
adulteriū violari. ff. de adul. ſi vxor. ꝺ. i. ꝛ p ꝺ ſm
ho. pōt argui ad ea que dixi de electo. ꝺ. ꝺ tranſla.
inter corporalia. ꝛ ibi. Opinio. Tan. ꝛ Goſ. tunc
.ſ. quando vterqꝫ diſſentit. ſecus ſi alter ꝯſentiret
tunc pciſe ꝯpelletur qui diſſentit. donec in eodem
ſtatu manerēt. ſꝫ ſi cū alio ꝯheret p verba de pn̄ti
ceſſabit coactio. ꝛ idem Inno. ꝛ. e. ſicut. Vinc. di-
cebat referre an iuramentū dirigat ad deuꝫ an ad
hoiem. ſi dirigitur ad deū nullus poſſit abſoluere
ſi ad hoiem tūc is cui iuratur. i. in cuius fauorem
poſſit abſoluere: qꝛ ois res ꝛc. de reg. iur. ois. ff. ꝺ
reg. iur. nihil. C. de ac. ꝛ ob. ꝛ id. qꝛ ꝺ alter iurauit
alteri. alterū abſoluere pōt. de iureiur. c. i. de eiſ.
ſignificauit. ꝛ idē Guil. in ſpe. e. ti. ꝺ iureiur. ad ſi.
ꝺ. quid ſi eo. ꝛ plenius. ꝛ. ii. ꝺ. nūc oſtendendum. ꝺ.
hoc quoqꝫ. Dicitur aūt iuramentū dirigi ad deuꝫ
lꝫ ꝓſtetur homini. cū p id ꝙ iurat intēdit deo ma-
gis placere. ſiue ſit in faciēdo aliqꝺ meritoriuꝫ. ſi-
ue in abſtinēdo ab aliquo illicito. de pmo pone
ꝙ iuraui ego ingredi religionem vel ire vltra ma-
re. de ſcdo. pone ꝙ iuraui ego nō fraudare menſu-
ras. vel pōdera. de emp. ꝛ vē. c. i. vel abiuraui ad-
ulterā. de eo q dul. in mři. cuꝫ hr̄et. talia non poſ-
ſet ego remittere. aliās ꝓtenditur ad hoiem cuꝫ pa-
ctum qꝺ hominī facit p id vult eſſe firmius. velꝫ iu-
raui tibi librū ſcribere vel ſimile. ꝛ ibi. Diſpēſatio-
ne. dicebat Ja. de al. ꝙ qſi eccleſia videt ꝙ ſibi in-
uicem diſplicēt ſponſi qui iurauerant. dꝫ hoc diſ-
ſimulare. Fran. vero. dicebat ꝙ ꝺ. c. loquitur de
cōparatiua permiſſione. ꝛ tamen continet ius cō-
mune. quia per illam comparatiuam permiſſionē
facit ius cōe. ꝛ ibi. Cōtingat. ad hoc. xxxi. q. i. hac
rōe ſtā ꝙ. n. ꝓmiſitus ꝛc. ꝛ l ſi. ii. ꝛ. xxx. q. ii. c. vno.

I Uuenis.

¶ Si maior ſeptēnio
cum proxima. vii. in ꝺ
malicia ſuppleꝛ ſpōſalia ꝯtrahat. oritur
ex his iuſticia publice honeſtatis. maxime ſi ꝯni-
ſcen temptauerint. ꝛ pmo dēciſe narrat caſum du-
bium quem ſecūdo. duplici rōne diffinit. ibi. quia
igitur Hoſt. vero ſic ſūmabat. Iuuenis ſponſam
nondū ſeptēnem temptauit. neſcimus ſi comple-
uit ſeperādus eſt a talis ſponſe cōſanguinea. ſi po-
ſtea ipſam duxit. Septēnem. ex toto ſed erat pxi-
ma. ꝛ adeo diſcreta ꝛ doli capax ſicut ſolent eē ſe-
ptēnes. ſm cōmunem lecturam. Hoſt. tamē dixit
decre. intelligēdam. ſicut verbū ſonat. ꝛ ꝙuis nō
ſit doli capax. quia tamē cognoſci potuit lꝫ imatu

¶ Sed ſi del. et ſi illa an ſuf ficiat baptiſ mus flaminis. ibi per gl. ꝛ qꝺ de cōditionibus. ꝛ ſentit glo. ꝙ non ꝙ hꝫ no.

b ¶ Quicquid. Vide Jo. an. ꝺ conſue. ſup ru brica. ꝛ p hoc. in. l. i. C. de ſū. trini.

c ¶ Matrimonium. Quia eſt de iu re naturali ꝙ ē immutabile ar. ꝺ ꝛ. de cog. ſpiri. c. i. ꝛ. c. ſup eo ibi vide qꝛ ibi ſoluitur.

contra ſacramentum filioꝝ tutelã. ſcḋo nubendo. vt in .l. ſe. ℭ In gl. pe. ibi. §. ſi qs ꝯdẽnatus. vide de re iudi. grad ꝯſultationẽ ſu per gl. pe. ℭ In gl. vl. ibi. §. j. vbi: dr ꝙ ops ſacras regulas pro le gibus valere. ⁊ ibi. §. vlti. col. vj. ibi: dr ꝙ ſacras regulas ⁊ diui nas. ll. ſequi nõ dedigñant. ⁊ ibi: circa pn. ſcẽ eccleſiaſtice regule a quattuor concilijs ſtatute vicem legum obtinent. ℭ In glo. ij. ibi: dubitaretur. alie cauſe not. xxvij. q. ij. §. item in leuitico. ⁊ ibi l. j. vbi idem not. Accur. ⁊ ibi penis. ſm lau. ⁊ ibi colligitur ſm Uin. ⁊ ibi: potuit penam. dixit Inno. diſtinguendum inter pẽnas legales que infliguntur quia nupſit ꝯ. tpꝯ luctus que habentur. .C. de ſecundis nupt. l. j. ⁊ ij. ⁊ has dixit remitti. ⁊ illas que infli guntur: qꝛ ſecundo nupſit. de quibus de ſecundis nup. hac edic tali. ⁊ l. femine. ⁊ l. ſi. ⁊ in aut. de nup. §. qꝛ vero hactenus. ⁊ §. ſi vero. col. iiij. ⁊ alios dixit nõ remitti. ad h̃ induxit. de pigno. c. vlt. qḋ etiam poſſet aliter intelligi. vt ibi no. ſm hoſt. ⁊ eſt rõ. qꝛ pri ma eſt mera pena. ſcḋa eſt ꝓuiſio filioꝝ prioris cõiugij. videoꝗ ca non primũ tollat ſcḋam non. ſicut nec tollit penam illius que poſt receptam tutelam filij contra iuramentum vel promiſſionem nu bit non reddita rõne. .C. ad tertu. oẽm matri. ⁊ in aut. de nupti. §. ſi autem tutel. ſm Inno. quod acceptat Io. eadem ratione cũ in primo caſu puniatur qꝛ ꝯbit in ſecundo quia ante contractum nõ adimplet id ad qḋ p. l. obligata erat. cum hoc cõmode. i. ſine im pedimento matrimonij facere poſſit. In primo vero caſu penam tolli etiam quo ad ſeculare forum plures ſuadent rationes. prima quia matrimonia non ſunt de foro imperiali. ⁊ ſic conſtitutio a nõ ſuo iudice ⁊c. Secũda qꝛ ⁊ ſi imperator iudex eſſet. apoſtolus eſt ⁊ apoſtolicus ſuperior ⁊ ſic eius conſtitutio potius ſequẽda. xxj. di. inferior. qui fi. ſint le. per venerabilem. Tertia qꝛ lex impialis ꝯtria iniuſta eſt. ⁊ oino irrõnabilis cum ꝯhere ſit res ſancta ⁊ ſa cramentum conſtitutum a dño. ergo cum ꝯhens non peccet nec puniendus eſt nec de bono opere lapidandus. arg. de his q̃ fi. a ma. parte. queſiuit quid enim ſi imperator ſtatueret quod recipi ens ordines vel miſſaꝝ audiens ſolueret. x. libras. certe cõtra deũ eſſet conſtitutio ꝯ quem nil poteſt. ⁊ iḋ etiaꝝ correcte ſunt leges ve tantes ſeruos matrimonium ꝯhere vt patet. ff. de coniu. ſeruo. c. j. Quarta qꝛ per talem. l. ſi ſeruaretur daretur occaſio adulteran di cum forte mulier non poſſet de facili continere. vt innuit. aut. de teſti. §. enim ſiquidem. de eo qui co. cũ ioſdane. ergo talis lex reprobanda. vt no. ff. ai. j. p veſtras. in fi. de conſti. c. fi. de conſue. c. fi. Quinta quia ſatis apparet ꝙ hec eſt mens huius lre cũ ſatis de infamia dictum eẽt. ff. c. xxj. ſed non erat ſatis expreſſuꝫ an le ges corrigerentur qḋ hic exprimit: vt pꝫ in eo qḋ dixi in textu. ⁊ h̃ plꝫ Io. ſaluo ꝙ ꝓuiſio filiorum primi matrimonij ⁊ pena in flicta ei que rõnem reddidit non intelligatur ſublata vt dictum eſt. ff. Nõ ſacio eſt paterna. h̃ eniꝫ loquimur de muliere ſoluta ⁊ li bera a iugo viri p ipſius mortem. ibi vero de muliere ligata ex facto ſuo. ſ. tutele recepte ⁊ promiſſi onis tunc facte. Et ſecundũ ꝙ Cynus cui dñi ſcribebat cõmunicaui hanc glo. poſuit eã ſup l. ij. .C. de ſecũdis nup. vbi ad rõnes. Io. ſic itur Reſpõdere. negat enim primam ⁊ ſecundam dicens de prima ꝙ in foro ciui li matrimonia legitimationes ⁊ hereditates agitantur. hic non ſimpliciter ſibi fateor. ſed tene qḋ dixi de co. co. tuam ſuper. ij. ⁊ vlti. glo. De ſecunda dicit ꝙ ab eodem principio proceſſerunt ſecularis ⁊ eccleſiaſtica pṫas. de hoc vide. ff. qui fi. ſint le. cãm. ij. Ad tertiam reſpondet quod lex nõ prohibet nec pũit matrimo nium ſed feſtinantiam que habet in honeſtatem ⁊c. eſt ideo ꝯ bo nos mores. Ad quartam de materia adulterandi reſpondet ꝙ illa neceſſaria non concludit. Quintam de qua ſupra non tan git. ſed non obſtantibus ꝙ dicit de. iij. ⁊ iiij. rõe tene [a] qḋ ſupra: qꝛ negari non põt id prohiberi ꝙ prohibetur ad tempus. ⁊ ſic pro tempore libertas tollitur ab apoſtolo tradita. hinc eſt ꝙ pro hibito ad tempus eligere non currunt electionis tempora. ff. de elec. c. fi. ℭ Item prohibitio ad tempus qui prohibitioni nõ pa ret imponitur pena. de elec. c. j. ⁊ c. cupientes. §. ceterum. lib. vj. Ad id quod de honeſtate dr quid dices de femina in qua ſan guinis turbatio non timetur. pone ꝙ poſt viri mortem peperit. vel conſtat viruꝫ infirmitate [b] vel abſentia ſecum non dormiuiſ ſe per annuꝫ. exhibet ſe vir ſibi expediens qui anni finẽ expecta re nolens ſibi de alia prouidebit ⁊ forſan quandiu viuet mulier ſibi ſimilis non occurreret. h̃ vidi de facto. ſ. propter hanc cau ſam honeſtiſſimas viduas contrahere ꝯ annum. nec enim talia

poſſent haberi niſi cum extant. bene facit. ff. de fe rijs. licet. ⁊ querendus eſt maritus moribus di gnus. ff. de ſpon. ſꝫ que patris. ⁊ cũ maturo conſi lio. .C. d̃ nup. l. vidue. ne eueniet quod habet d̃ di uor. ex litteris. in prin. de ſpon. dilectus. Item vi demus interdum viduas ꝓpter oppreſſiões vi tandas nubere. vt ab illis defendantur deficienti bus alijs remedijs ad quarum defenſionem lꝫ te neantur ex precepto Iſay. j. viduas deffendite. ⁊ teneatur eccleſia. lxxxvij. d. c. j. tamen de facto vi demus illa deficere. quid ergo peccauit iſta q̃ nõ propter carnis concupiſcentiam ſed defenſionis ſue neceſſitate contraxit. ꝯ. de re. iu. ꝙ nõ eſt. Idẽ ⁊ fortius ſi a tyranno ꝓbabiliter rapi. vel ad ma trimonium ſibi non expediens cogi timebat facit. ff. qui cle. vel vo. infirmitate. de ſpon. cum locum. Item dato ꝙ omnis excuſatio deficiat quale me ritum illius honeſtatis que exigitur ab inuita ſer te nullum. xv. q. j. non eſt. vij. q. j. ſciendum. hier. ſuper Philomeñ. c. nullum bonum dici poteſt ni ſi ꝙ vltroneum eſt. cui conuenit de conſe. diſ. v. ge quid. ꝙ etiam ſuit hiero. ſuper Oſee. non valet quod dicitur oriri poſſe marito ſuſpitionem inco tinentie. quia poterit ⁊ non oriri ⁊ decíſo quam in textu poſui probat contrarium. ⁊ ſi oritur de ſe cõ queratur qui h̃ elegit. de iureiuran. quemadmo dum. Greg. ſuper Iob. c. iij. iuſticia h̃ exigit vt ꝙ ſponte fecimus inuiti tolleremus ⁊ in ſin. de h. ij. q. iij. §. vlti. in fi. ⁊ xxxvj. q. ij. de puellis. al. §. qui bus. ⁊ ꝯ. de heret. cum ſm ſi. vi. in gl. cuꝫ parẽtes. ℭ In gl. §. alicui in fi. nõ ad eas nũ que ſunt ſte riles vel quas conſtat non eẽ pregnantes. Uinc. ſiue in eis timeatur turbatio ſiue non. Io. ℭ In glo. vlti. in fi. ⁊ per h̃ dici poteſt ꝙ vbicũqꝫ leges ex aliquali ſpeciali cauſa prohibent contrahi ma trimonium. vt ꝯ tempus luctus ꝓpter ſanguinis turbationem. ff. de his qui no. infa. l. liberorũ vel ne magna ſuſpitio preſtetur ex feſtinantia nubẽ di. in autẽ. de teſti. ⁊ ea que pa. §. verum ſiqdẽ. col. iiij. vel ne dubitetur de prole an ſit primi vel ſecundi mariti. .C. de diuor. ⁊ repu. l. cõſenſu. §. ſi vero. Item in matrimonio non ꝯhendo inter tutorem ⁊ pupillaꝫ ꝓpter adminiſtrationis ſub uerſionem. .C. de inter ma. inter pu. ⁊ cu. per to tum. Item inter rectoreꝫ prouincie ⁊ prouincia lem propter timoreꝫ impreſſionis. .C. ſi rec. p. l. vna. in his omnibus leges recipiunt correctio nes p canones. Goffredus. hiero. ad Oceanũ c. ij. Alie ſunt leges ceſarũ alie xpi. aliud Papi nianus. aliud Paulus noſter precepit ⁊ cõtra pelagianos. li. j. Mihi cure non eſt quid Ari ſtoteles: ſed quid apoſtolus doceat.

ℭ Commentaria Io. Andree Bononieñ. I. U. luminis profundiſſimi: ſuper quarto decreta lium: que vulgo nouelle appellantur: feliciter explicitunt. Venetijs a Philippo Pincio Mantuano Impreſſa. Anno dñi. 1523. Die. 27. Iunij.

Regiſtrum

A B C D E F. Omnes ſunt quaterni.

a ℭ Tene. Hoc idem tenet gl. l. decreto. .C. d̃ his qui no. infa. ⁊ l. li berorum. ff. e. ti. ⁊ idem ibi bar. ⁊ idem Io. de hel. ⁊ vid̃ bal. in d. l. decret. ⁊ d. bar. de ſali. ⁊ vide fe de. d̃ ſe. ꝯſ. xxv. ⁊ gl. eſt parẽtes in. c. cũ ſecundũ de heret. li. vi.

b ℭ Infirmita te. Secundũ le gem eſt ſine his c̃dp̃hibitis ita ceſſante non ceſ ſat diſpoſitio. l. vñ ad hoc bar. in. l. liberorũ. ff. de his qui no. in fa. poſt. gl. ⁊ bal. in. l. decreto. .C. eodẽ ti.

¶ Incipit Liber Quintus. De accuſationibus inquiſitionib' ⁊ denunciationibus. Rubrica.

¶ Proxime tractauimus de accuſatōe matrimonii: ⁊ de diuor. que cōiter ſiunt occaſione adulterii: ex hoc nacta opportuna occaſione: de accuſa. in genere videamus: ⁊ ideo ⁊c. Hoſ. Uel intendens auctor i hac. v. parte tractare de criminibus: ⁊ de penis ipſoꝝ. Premittit modos p̄ quos de criminibus agatur. habes multum plene ſ̄m mā in decretis quo ad primā partem. ſ. ij. q. vij. ⁊. viij. Item. iij. q. iiij. v. ix. x. ⁊. xi. Item. iiij. q. i. ij. iij. ⁊. vi. Item vi. q. i. ⁊. ij. viij. q. v. ⁊. xv. q. iij. p̄ totū. De ſa. ij. q. i. p̄mo ſemp. ⁊ c. deus omnipotēs. lxxxvi. di. ſi qd. xv. q. viij. ſi qd. ij. q. vij. ſicut ingt. De tertia. ij. q. i. ſi peccauerit. ⁊. q. vij. ſi qs erga. ⁊. c. quia p̄pter Reperitur in. vi. de accuſatione mrimonii. ſ̄. fuit ſpecialis rubrica ꝙ̄ committo. Conuenit aūt p̄me parti. ſ̄ ꝟ. ſig. ſorns. ſ̄. accuſator. de his nō or. de famulis. de p̄cuſ. tue. vt lite pen. c. ij. de teſti. de cetero. ⁊. c. ſi. Ad ſecūdā de off. or. c. i. vt lite nō cōte. qm̄. ſ̄. ſunt ⁊ alij. de cel. miſ. c. ſi. de collu. in eiſ. Et li. vi. de offi. vica. li. ⁊ de off. dele. ſtatuimus. ii. Ad tertiā de iudic. nouit. de do. ⁊ ꝯtu. veritatis. de teſti. in omni. de preſump. cū in iuuētute. de iureiur. quemadmodū. de cogna. ſpū. ma. ſ̄ diuor. porro. Et interdum quis denūciare tenet de. re. ec. nō ali. hoc ꝯſultiſſimo. ſ̄. ⁊ nihilominus. Et cle. de heri. c. ij. ſ̄. qꝛ ſi. Ad p̄mā ⁊ tertiā de ap. ꝯſ̄tituis. ij. in ſi. de diſpō. impu. ad diſſoluendū. Et li. vi. de elec. Indemnitatibus. ſ̄. verum. ⁊. ſ̄. ceterū.

I legitimus.

c Breue eſt. et intēdit ꝙ p̄us ſit d̄ accuſatoris perſona querendū. Accuſator. In antiqua dicebatur Legitimi accuſatoris. Non fatigetur. ēt in veniendo ſi notoriū eſt accuſatorē nō eſſe legitimum: ⁊ facit qd̄ no. ij. q. vij. querēdum. ⁊. ſ̄. c. alieni. ⁊. c. nulli' ⁊. i. gl. vl nō fatigetur ſuper p̄ncipali: lꝫ ſit in veniendo. vn̄ dicit Inno. ꝙ nō fatigabitur in p̄bando innocentiā ſuā. Et no. ꝙ ſi accuſatus venire dꝫ de longinquo: qui accuſat prius inſcribere dꝫ ꝙ̄ accuſatus vocetur. C. de exhiben. reis. l. ij. ſ̄m Uinc. papa contrarium fecit. ſ̄. c. licꝫ. Accuſatus. q. d. aliud eē preiudiciale ⁊ p̄mo cognoſcendum. de iudic. exhibita. vide ꝙ no. de elec. cupientes. ſ̄. ſi vero. in. gl. idē. ¶ P̄ma gl. ponit ⁊ repetit tria que faciūt accuſatorē non legitimū. ¶ Scda gl. exponit literā. ponit exceptionem ⁊ congruentiam Rubrice. ¶ In glo. i. ibi eiuere. Luc. vi. c. Tulius tuſcul. iij. Stultitie proprium eſt aliorū vitia cernere: ſuorum obliuiſci. Augu. x. ꝯf. Curioſum genus ad cognoſcēdā vitam alienā: deſidioſum ad corrigendam propriā. Et ibi bone fame. iij. q. iiij. c. pe. vbi de hoc. Et ibi inimici: nec inimicis familiares. ſ̄. c. cepiſſent: ⁊ in fine. ſaluo eo qd̄ no. de criminibus exceptis. ſ̄. c. eit. p. ¶ In glo. vlt. ibi purgatio. vel ex officio ſuo iudex inquiret. ſ̄. e. qualiter. ⁊. ſ̄. de colu. c. i. Ala.

I quis.

• Caſus. Qui non premonuit a denunciando repellitur. Reſpōdi: vt. ſ̄. c. propoſi. ſi de denunciatione loquatur: ſaltem querendū eſt an ſint excommunicati. Infames vero admittuntur ſ̄m quoſdam. de hoc. ſ̄. de teſti. in omni[b]. Uin. Cauſā cindet. i. penitenciam agat. Inno. Ad primates. i. ad ſuperiores. Hoſ. i. iudices legitimos. Inn. ſiue ſint primates ſ archiepi de foro compe. Sane. ſ̄ hoc de offi. ordi. duo ſimul. ſiue conciliū vel ſynodus. de iudi. c. i. Hoſti. vnde dicūt Pe. ⁊ ab. i. ſynodū vbi primates conueniunt. ſup. vel cui primates preſunt. ¶ Arguit glo. iij. ꝙ accuſans ⁊c. ſoluit. ¶ In glo. ar. quod ibi accuſationem. vide. ſ̄. ti. ij. licet[c]. in. vij. glo. ibi vindictā ſiue agatur de correctione inferioris: vt in canon. ſtatim[a] alī. ⁊. ſ̄. ſ̄ vi. ⁊ ho. cleri. c. ſi. ſiue paris: vt hic. ⁊ de conſti. ex literis: vel de probanda ſuperioris negligentia. ſ̄. de ſup. ne. p̄. c. i. ſecundum Ho. et ibi nouit. vbi ſatis de hoc dixi.

I. la prepoſitorum.

i Criminatio p̄lati tractari debet cum his quorum intereſt. Breue eſt. Et infra forte continebatur hoc ꝙ habetur. xi. q. iij. illa. ⁊ illi littere concor. Tulius. ſ̄. de offi. Nunquam iratus qui ad puniendum accedit: illam mediocritatem tenebit: que eſt inter parum ⁊ nimium. Et dicit. Ualerius. li. iiij. c. i. ⁊ Hieronymus ad ſaluinā. ⁊ ſuper Iohelē. C. ꝙ hac de cauſa tarrentinus[e] pepercit villico. ⁊ Plato caſtigationem ſerui commiſit amico. forte dux iſte propter delicta abbatis ipſum ſpoliauerat: ⁊ papa mandans eum reſtitui illi ſcripſit vt ſequitur: vel forte detulit abbatem ⁊ papa ipſum repulit ſecundum Abba. Predicti. ſ̄. i decīſa. Pertineat. aliud. ſ̄. de quo dux deferebat eum: vel propter quod ſpoliauerat eum ſecundum aliam lecturam. Cum eis ſubditis accuſatoribus. vl ꝯ. i. prelatis. quaſi ſubditi neceſſarii ſint vt probent. ordinarii: vt aſſiſtant ⁊ conſolent. Inn. Intereſt. ar. Hoſti. ꝙ tam in inſtitutione: quā in deſtitutione prelati etiam ſi in modum inquiſitionis agatur: vocandi ſunt quorum intereſt: ⁊ in eorum preſentia eſt tractanda cauſa: vt hic. ⁊. ſ̄. eo. qualiter. ij. lxxxvi. di. ſi quid. de ſta. mo. c. ij. in ſi. ſ̄ off. archidy. ad hoc. in ſi. cum ſi. ¶ P̄ma ⁊ vl. gl. duo no. ex textu que patent. ¶ In vlt. glo. ibi ſi ar biter: ſatis eſt arbitrum dixiſſe. nil videtur etiam debere ſecꝫ. ⁊ in ſi. ſi dicit iudex quod debes cū vſuris compertentibus ſolue: ⁊ ſ̄ penul. vel quod bona fide recepiſti ſolue. ⁊ hoc vlt. ¶ In glo. i. in ſi. de hoc. ſ̄. de rebus eccle. non ali. ſi quis preſbyterorum[f] Hoſti.

Omnipotens.

o Breue eſt. Et forſan petebat iſta cui ſcribit. Quendam de multis ⁊ grauibus nunciatum promoueri: cui reſcribit vt ſequitur. Tanta. i. diuerſa. Talia. i. grauia. Debeant ea: ſcilicet que nunciātur. Pe. honoretur: alias oneretur. Nam ſine onere nō eſt honor. viij. q. i. qui epiſcopatum. Dicit Inno. ꝙ licet talis promoueri non debeat poteſt eligi ⁊ tenebit electio. ſed non cōfirmabitur niſi purget innocentiam ſuā vel aliās abſoluatur. Alij dicūt ꝙ nec eligi debet: de hoc remittit. ſ̄. de ſymo. accuſatum: et pro prima opi. all. ꝙ ſi eligi nō poſſet accuſatus de crimine daretur via figmentis.

Poſſet enim vacante eccleſia is qui ſperatur eligi accuſari: vt ſic impediretur electio: ꝙ non eſt ſentiendū. ad hoc. ſ̄. de ſymo. ſicut. ij. ſ̄. ꝯtrio. ſ̄ diuor. ꝙ̄to ad ſi. Alij vero qui dicunt ꝙ non debꝫ eligi: [a]dicunt p̄ſigendum terminū accuſatori trium menſium. ſ̄. quem probet. in auten. de ſancti. epi. ſ̄. ſiquis autem electum. ij. col. ⁊ coll. ix. ibi tamen non loquitur de eligendo: ſed de electo ⁊ cōfirmato in epiſcopum. cui tres menſes dantur ad conſecrandum. lxxv. di. c. i. In alio electio dabitur annus: vt dicit gl. Et ſi plus differatur p̄pter accuſatum non imputabitur accuſatori: vt ibi. ⁊ C. de tempo. in inte. re. petende. Uel iſte dilationes ſunt arbitrarie. Pro hac opi. facit. p̄ij. di nō ratus: ſed ibi loquitur de excommunicato ſecundum Inno. Dicit Ho. ꝙ prima opi. videtur verior. vel ſecundum eum diſting. inter accuſatum occultum ⁊ īfamatū anteꝙ̄ accuſaret. Primus nō prohibetur eligi: ⁊ ſic intelligatur prima opi. ſecūdus prohibetur ſicut ⁊ is contra quem fit inquiſitio: que non fit niſi contra infamatum. ſ̄. eo. cum oporteat ⁊. c. accedens. vnde merito licet dicebat Inno. differt inquiſitio ab accuſatione denunciatione ⁊ exceptione.[b] ad hoc faciat iſta decre. ⁊ ad hoc vltimum vide quod dixi. ſ̄. de ſymo. per tuas ſ̄. in glo. ſi. ⁊ vide ꝙ hic dicam ſuper glo. ¶ In glo. i. ibi reum. accuſatus de crimine accuſatione pendente a procuratione repellitur. Et ibi reus. vide vt lit. non cōte. qm̄. ſ̄. ſi vero. ſup gl. de hac.

a ¶ In. i. gl. ⁊ ad hoc. ſ̄. d iudi. c. iij. ⁊ q no. gl. in. c. p̄ſ. de excep. li. vi. ⁊ p hoc p̄ꝫ p ꝟ. fatiget ꝙ p̄ōt opponi ad p̄cuſ tuta no. p har ta. ꝗ. i. ne ⁊ poſtea. ſ̄. de iure iurā.

b ¶ Omni. Et de iudi. nonne in glo. ſi. ⁊ ſig illa. ⁊. ſ̄. eo. cū oporteat.

c ¶ Secūdo lꝫ ꝯ. p̄bat tex. iſte ꝙ appellatis accuſatoris conuincitur denunciator: qꝛ licit ai. q. qui poſt Gui. de ſuza ponit Io. an. ſ̄ c. pe. de denū. ſ̄. i. vbi allegat ad hoc. c. ſ̄ri.

d ¶ Staiū. text de glo. hec ponit in. c. accuſatores. xv. q. vii. ad ſi.

e ¶ Tarrentinus. Ad ſ̄ pulcherrime per lactan. in lib. de ira dei.

f ¶ Preſbyterorū. Et ſ̄ teſti. ex parte. adde ſ̄ gle. i. ⁊ ſup illa. ⁊. ſ̄. c. qualiter el. ij. in ſi. glo. magne.

g ¶ Eligi. pro quib' facit. c. ſi. ſ̄. d teſti. ⁊. l. reus. ſ̄. de mu. ⁊ hono. cū concor. ibi no.

h ¶ Exceptōe. Licet qꝛ. ſ̄ remat ſ̄. ꝙ idē in aliis dicū.

inteſſe.ff.de teſti.l.pducti.iiii.q.iii.§.ite in crimi-
nali.in prin.et .ſ.de accuſa.cum.p.Goff.dicebat
repetitionẽ tormentoꝝ fieri poſſe ſi noua emerge
bant indicia:vt q2 tortus dixit ſe ſolum fuiſſe et ap-
paret nõ fuiſſe vel his ſimilia. Alii ſimpliciter dixe
ꝓpter oẽm nouam coniecturã procedat q2 ipſius
dicto vel nõ queſtionẽ repeti poſſe.ar.o.l.vnius.
§.i.et.ff.de dam.infec.q.bona.§.ſi qs ſtipulatur.

q **Ue multotiens.** Epiſco.
tal cõ-
mittit vel peccat in dictu quem ſcandali
zat.xxiii.di.nulla.et.c.ille.et locus eſt pene de qua
xvii.q.iiii.ſi qs deinceps.Sacrilegio.large.C.et
concor.ſ.ii.proxi.c.i.Pbr.¶ In glo.ii.ibi.hõ
eccleſiaſticus.vt clericus.vel ſecularis vt ſeru9 ec-
cleſie.xii.q.ii.eccleſiarũ.C.de epi.et cle.l.ii.¶ In
gl.vi.in fi.et.ff.de iuſti.et iur.l.i.§.ius publicum.

a¶ Generale.
Ubi locantes
opas ſuas ad
cuſtodiam ad
quid teneãtur.
vid.ff.nau.ca.
ſta.per totum.
et vide in.l.do
min9 horreoꝝ
ff.loca.per gl.
ſe.per bar.c.p
io.an.de offi.ar
chip.ea que.

q **Ui ex timore.** Po.p de-
cre.ſ.de bap-
tiſmo.maiores.Facit preceptũ cõiter in
telligitur.i.paret precepto.põt itelligi.i.precipit.
iuriſdictionalis enĩ actus ex timore factus nullus
eſt intercidu2:vt p2.ſ.de his q̃ vi me.ve cã.ſi.c.vno
ii.vi.ff.de iudi.l.ii.¶ In glo.ii.ibi:ſi libertus.ſi fi
lius patroni accuſat libertũ voluntarie perdit bo-
noꝝ poſſeſſionem.ſi coactus non.Et ibi:qui erat
heres.tenet de culpa qui ſponte diſtraxit.Secus ſi
neceſſitate vt de mandato pretoris.¶ In gl.i.ibi
charitatem.vnde dicit.Seruite dño i timore.C.
et qui timet deum faciet bona.Eccle.xv.a.Hoſti.
Et in fi.vide qd no.de preben.eũ qui.ii.xii.li.vi.
¶ In glo.ii.ibi:non ſit imputandũ.dicit Hoſti.
q2 l2 excuſetur a tanto non tñ a toto.per ea que le-
guntur.ſ.qd me.cã.ſacris.hoc crederem qñ coa-
ctus a puato.dicitũ gl.qñ coactus eſt a iudice.Et
in fi.de hoc.ſ.de teſti.veniẽs.o.ii.in vlti.gl.

d **Eſleat.** Peccator et eccleſia.de
pe.di.i.ſi cū.c.l.di.in ca
pite.Offendens.ad idem Jac.ii.¶ Ol.
ſ.quadrupliciter legit capitulum et dat vnum ſimi
le.¶ In glo.i.ibi:dolendũ.alias eſt ſ.ſub.c.i.et
ibi:de h.Et ibi:apoſtolus.i.ad chorin.xiii.

q **Uamus.** Po.p decre.ſ.ſta.
re.ea.que.§.ſi vero
Paſtoris.i.prelati.ſ.de elec.ne p defe
ctu in prin.vbi no.hoſti.p verſus multa noĩa pre-
latoꝝ maxime epõꝝ.Et ſunt hec.Dux.de eta.et q̃
li.cum ſit.Doctor.i.q.vii.conuenientibus.Pre-
co.xliiii.di.ſit rector.Paſtor.vt h.et ibi.Medic9
ſ.de pe.oĩs.Gladiator.xvii.q.ii.c.i.Prefect9 vi
gilum.lxxxi.di.o2.lxxxiiii.di.nunciatũ.et de hoc de
offi.archipreſ.c.fina.Miles.xxiii.q.viii.§.i.Nu
trix.ſ.de peni.deus qui.Agricultor.ſ.de maio.et
obe.ſolite.ꝟ.potuiſſes.Correctoꝝ.de offi.or.ꝟ2.
Judexq2.co.ti.per totũ.Pater.de teſti.ſpo.con
querente.Speculũ.ſpeculator.de elec.cum in cũ-
ctis.Officio preſul pceſt.viii.q.i.qui epatum.Sa
cerdosq2.ſ.de conſe.ec.p totum.Patronus.x.q.i.
q2 ſacerdotem.vide qd ſcripſi de re iudi.c.vl.i gl.
pe.li.vi.Redeo ad textũ.Si lupus.i.dyabolus
cuius noĩa diuerſa dixi.ſ.de ſum.tri.c.ii.in fi.Ne-
ſcit.i.allegat ſe neſcire vel ppẽe.Hiero.ad furiã.
C.Detrimentum pecoris paſtoris ignominia eſt.
¶ In glo.i.ibi:qui mercedem.qui p cuſtodia rei
recepit mercedem tenet de periculo q2 p cuſtodiã
potuit euitari.Et ibi.l.vlti.que incipit.non e.et vi
de.ſ.cl.ii.c.iii.ſuper glo.nunc enim.¶ In glo.i.
ibi:apoſtoli.actuũ.xx.Et ibi:di.iiii.ſ.xliii.et ibi.ec
ce.cum honoris.xlix.di.c.vl.in fi.hoſt.Et ibi:cu-
ſtodiam.aſs generale[a] eſt q2 qui voluit allegat .ec.
ff.de proba.queri.Ult.et ibi.l.vlti.et pen.c.ff.de
effrac.per totum.Hoſti.et in fi.adde qd dixi ſm Hoſt.de pe.et
re.omnis.i.xii.vbi dicitur qd ſit cura.

i **Adignum.** Spiritualibus.ſecus de tẽpo-
ralibus.et vide quod no.ſ.ſta.
re.c.vno.§.verũ.lib.vi.in glo.ii.Homagium.de h vi
de latis in Spec.de feu.§.ii.in prin.et qd no.in de.de ex indic.
paſtoralis.§.rurſus.in prin.Compellat.nec pdeſſet conſuetu-
do q̃ tamẽ iniqua preſcribi nõ poſſet.ſ.de conſue.c.i.et vlti.Jn
no.et hoſti.¶ In glo.i.in fi.exceptis priuilegiis ſuis.quod dic
vt no.de tempo.or.c.i.et de re iudi.in cauſis.hoſt.¶ In glo.ii.
ibi:obedientia.et extenditur obedientia ad ſpũalia et ad ea que
ad deũ pertinent vel ad officiũ cuiuſlibet prelati.ar.x.diſtin.ſu-
ſcipitis.xi.q.iii.quid mirum.vii.q.i.q2 frater.ad quam et layci
et imperator tenet.lxi.di.valentinian9.et.ſ.de maio.et obe.ſolite.
Homagium vero eſt de tẽporalibus et his que ad tẽporalia p-
tinent.xxii.q.v.de forma.et ideo in hac ſignificatione ſumptum
p ſpiritualibus pſtandum nõ eſt nec pdeſſet in h conſuetudo
vt dixi in textu ſm Inno.ec.

a **Doram.** Operis.Ueniens.dicam cũ Uale-
ri.li.iiii.c.i.q2 magno labore multo
q2 tpe h doctrine opus complexus ſum.addã tñ cum
hiero.ad pauli.vii.vbi de eſdra loquit.Exceſſi modum epiſto-
le nec tñ impleui qd volui.Cum.n.ſm hiero.ad marcellinu2 li-
broꝝ multitudine et ſilentio:ſed fortius ſecuritate et ocio ſtudio
ſi dictantes indigeat.et ego ecõtra gratis et ingratis occupatio-
nibus cuiuſq2 gradus grãdibus fuerĩ ĩpeditus quas breuitas
et certaꝝ notorietas ſuadent ſubticeri.h opus ad finem ꝯceptũ
nondũ pducere potui:qd tñ importunitate petentium ad pub-
ſcũ reductũ.Sed preſtator calamo:qd ibi ges nõ adeſt.cũ
ꝓpter multa ſcripta vincentii maxime non deciſa.et opinionum
approbationes q̃ deſunt neceſſe habeat illic pingendis et addẽ
dis inſiſtere.Nec h faber abhorret.cũ breuiſq2 compertũ non ſit
opus publicatũ p iuriſtam aliq̃ dia poſt vincentem addĩtõibus
caruiſſe.ſuffragabat tñ ad breuitatem ipſaꝝ huius nouelle pſe
cutio ſuper.vi.Et q2 ſuper ſpeculo ſu2 deo duce ſcripturus.Li-
cet aũt ſcientia docente hiero.ad pſidium.h.q2 qui ſcribit mul-
tos ſumit iudices.Alter.n.in alteriuſlibet ingeniũ.cõcordat qd
dixit in expõne ſymboli.in prin.nec ignorem in ſcripturis repre
henſibile omne nimis ſine ſit longitudini ſine breuitati ꝯnexũ.
cum primũ ſenſus legentiũ oneret.ſcdm precidat ſtudioſoꝝ de-
ſideriũ.vt ait hiero.ſuper iere.li.ii.in prin.tñ et h ſcio ipſo teſtã
te ſuper Jobelem.h.qd oris apertio eſt in dei nõ in hoĩs pote-
ſtate p qd conſtat me nõ plus potuiſſe q̃ ingenioli a deo largiti
paterentur anguſtie.vt de ſe.Hic aſſerit ſup micheã.h.xx qd
vos reuerende mi pater et dñe me ſupportatũ hẽre dignemini cir
ca opia defectus maxime ſupradictos.Conſtat enim vobis qui
fere ſcibile oẽ ſcitis q2 vniformis ſtilus nõ cõpetit qñ inter illos
ꝓpter quos ſcribit vniformitas non habet.Et licet ſciã dixiſſe
valeriu2 lib.viii.c.i.q2 multa et magna breuiter ſunt dicẽda.Jd
tñ teſtante hieronymo ſuper Jſa.lib.xi.de illa breuitate debet
intelligi per quam intelligentie nõ fit damnum.Opus igit h ex
quo fuerit veſtra lima libratũ et ipſius opificem dignemini dfen
ſare ꝯ ſubdolos q ſuum ſtomachũ non ſtili meritum ſepe ſequũ
tur.vt plenius dicit hiero.ad pãmachiũ.iii.h.Appetentib9.n.
ſcripſi non faſtidioſis.gratie nõ inuidie.ſtudioſis non oſcitan
tibus.vt ſe dicit Hiero.ad pãmachiũ et marcellam ſa.Et pro
poſitu2 reſpicit qcquid ibi ſub littera.i.in Hiero.deſcripſi.Et
ſuper eccleſiaſten.ii.c.cõſonatq2 ſatis qd habet ſuper Oſee.d.
Concludendo igitur et p repetitis habendo his que ad vos ſu
pra in prologi ſine deſcrip.vos opto i omni loco.Euoq2 frui
felicitate votiua.exorans q2 per veſtra ſuffragia familiaris i via
ſim aſſiſtens in prima qd interceſſione virginis glorioſe ac oĩu2
beatoꝝ et nominatim illoꝝ quos ſub officio duplici veneratur ec
cleſia cõcedere dignet trinitas per ſecula benedicta.Amẽ amẽ
qd de hebreo tranſtulerunt ſeptuaginta an fiat.fiat:vt in epiſto
la ad marcellam.viii.ſcribit ipſe Hieronymus.

Ad laudem omnipotentis dei.Explicit
Nouella Joannis andree ſuper
Quinto decretalium.

Regiſtrum.

AA

¶ Incipit liber quintus
licet accuſem non
licet de.cod.l.
ſuper his caſus.

BB

Per id quod dicit
ribus ſicut ſunt.
cum eterna.li.vj.
idonee concor.ſ.

CC

Si ſunt ordinarij
collegium ſed etiam
in ſ.c.ſ. vt lit.nō
in glo.antepenul.

DD

Comedere
pa.imo difficulter
cleſia expreſſa
vs vel loquitur.

EE

Veſtra veritate tamen
conſultationi
ipſorum extrema
gua duobus modis

FF

Et ibi donec
tm fraternitas
bus erogetur
illos melendum

GG

Pellitur.C.vt ne
cogit adire.nec
de homici.ſ. furioſus
tum aſt presbyter

HH

Remiſ.de.c.ſ. videtur
non impeditur electio
cum inde recedimt
lauit.in ſuo officio

II

In plus ꝙ extendet
empta eccleſia
ipſius licentiam
viti.ibi falſa in ſ.

KK

Actiones vnaciuilis
c.ſ.ſuper.4.glo.
de hoc in ſpec.
de ſen.prola.ſ.ij.

LL

Leret non de offenſione
boſti. ¶ In glo.vlti.
et no.ꝙ licet clericis
niter.e.c.ſ.de ſcript.

MM

Tunc intelligatur de
gnat contrarium
rem ettic.nam illa
per tuas.C.ſ.

NN

Innouate.breue eſt.
prop.ad ſ.
ſi peruenit

OO

Et ibi intellectus
rem ſumpſit.

FINIS.

¶ Explicint aurea Cōmentaria nouellarū.d.Jo.Andree Bononien
ſis.J.V.luminis profundiſſimi ſuper quarto et quinto Decreta
liū. Nouiter a viro in iure pontificio valde docto ad amu
ſim ſumma cū diligentia recognita:cunctiſq3 mēdis et
erroribus:quibus ſcatebant expurgata. Et a
Philippo Pincio Mantuano Vene
tijs accuratiſſime Impreſſa. An
no domini.1523.Die.
27.Junij.